

Waterschap Peel en Maas kaart unieke service

— Willem Lucassen

Waterschap Peel en Maasvallei streeft ernaar de waterautoriteit te zijn voor noord en midden Limburg. Kernbegrippen daarbij zijn efficiency en klantgerichtheid. Als zich dan de mogelijkheid voordoet de klant (lees: belasting betalende inwoner) extra service te bieden, grijpt het waterschap die kans. Het ontwikkelen van de zogenaamde K-waarden kaart is daar volgens ons een goed voorbeeld van. Voor zover wij weten zijn wij op dit moment het eerste en enige waterschap in Nederland dat deze dienst aanbiedt.' Dat zeggen Frans Verdonschot en Daniël Coenen, medewerkers advies van Waterschap Peel en Maasvallei.

— De K-waarden kaart (K is het symbool voor waterdoorlatendheid) geeft de toekomstige huizenbezitter in detail aan of en hoe snel water in een bepaald gebied kan infiltreren. Verdonschot en Coenen: 'Tot voor kort moest daarvoor een adviesbureau worden ingeschakeld en dat kostte toch al gauw enkele duizenden euro's voor elk bouwplan, hoe klein ook. Met de dienst in de vorm van de K-waarden kaart willen wij voorkomen dat de burger onnodig op kosten wordt gejaagd.'

— Het beleid van Waterschap Peel en Maasvallei is er op gericht om regenwater zoveel mogelijk vast te houden. Dit om wateroverlast en milieuvervuiling via overstorten te voorkomen. Het hangt van de samenstelling van de bodem af of water snel of langzaam wegzakt. Verdonschot en Coenen: 'Wij willen vasthouden wat acceptabel is en de rest vertraagd afvoe-

ren waarbij we ook rekening houden met de klimaatsverandering. Daar zijn normen voor en wij zetten daarbij in op behoud en herstel van het totale watersysteem. Op de K-waarden kaart is te zien hoe de bodem in noord en midden Limburg is samengesteld. Waar de bodem een grove structuur heeft is de bodemdoorlatendheid hoog en zakt het water sneller in de grond. Hoe slechter de bodemdoorlatendheid hoe groter de infiltratievoorziening moet zijn om deze te laten functioneren en om wateroverlast te voorkomen.'

— De K-waarden kaart is gemaakt op basis van al het reeds bestaande materiaal en uitgevoerde onderzoeken. Zo is gebruik gemaakt van ongeveer 300 metingen die in het kader van diverse bouwplannen zijn verricht. Alle beschikbare bodemkaarten en zelfs de daaraan ten grondslag liggende veldmetingen zijn bij de samenstelling van de kaart meegenomen. Er zijn nieuwe metingen uitgevoerd en er is door Waterschap Peel en Maasvallei onderzoek verricht in het stedelijk gebied. Verdonschot en Coenen: 'Als gevolg van de implementatie van de

vallei biedt met K-waarden

Watertoets hebben wij als waterschap uitstekende contacten met de inliggende gemeenten. Vanuit team advies van het waterschap is er één vaste persoon aangewezen per gemeente en vindt regelmatig overleg plaats. In die overleggen komen alle ruimtelijke aangelegenheden aan bod. Onze kracht is de inbreng van kennis, het meedenken bij ontwikkelingen en zoeken en aandragen van oplossingen.'

—Het gehele onderzoek is na de zomer klaar. Dan kan de burger voor informatie over de bodemdoorlatendheid op de plek waar hij bijvoorbeeld een huis wil bouwen, bij het waterschap terecht. Vanzelfsprekend is die informatie dan ook op internet beschikbaar. Verdonschot en Coenen: 'Waterschap Peel en Maasvallei geeft niet alleen aan hoe het gesteld is met de waterdoorlatendheid van de bodem op een bepaalde plek. Wij adviseren de burger ook over waterberging. Zo kunnen wij aan de hand van de K-waarden kaart de toekomstige huizenbezitter bijvoorbeeld laten zien wat de afmetingen van een infiltratie en/of bergingsvijver moeten zijn.'

—Met de K waarden kaart wordt een leemte in kennis over infiltratiemogelijkheden ingevuld. De volgende stap is het doorontwikkelen van de service zodat de burger in de toekomst, na het invullen van een aantal vaste data, met een druk op de knop kan zien welke maatregelen hij moet treffen om enerzijds waterneutraal te bouwen en anderzijds om van wateroverlast gevrijwaard te blijven.

De K-waarde is de bekendste van de parameters die iets zeggen over de infiltratiegeschiktheid. Minder bekend, maar daarom niet minder belangrijk, zijn de dikte van de bovengrond waarvoor de K-waarde geldt, de anisotropie ofwel gelaagdheid van de bovengrond en het doorlaatvermogen (kD-waarde) van de diepere ondergrond. Ook deze gegevens zijn gebiedsdekkend in kaart gebracht. Daarnaast is een diepe grondwaterstand gunstig voor een snelle infiltratie. In het algemeen is het in noord en midden Limburg goed gesteld met de bodem: 85% van het beheersgebied van Waterschap Peel en Maasvallei kent een behoorlijke bodemdoorlatendheid. Infiltratie is dus bijna overal zonder problemen mogelijk. Wel is er verschil in de toe te passen technieken. In een stad als Venlo met een hoge bodemdoorlatendheid en een goede afwatering naar de Maas zijn bijvoorbeeld andere technieken mogelijk dan in Weert, waar de bodem meer gelaagd is en de grondwaterstanden ondieper voorkomen. Dankzij de K-waarde kaart is het in de toekomst makkelijker maatwerk te leveren.

